

A feltárt jelenség egy gödör volt, amelynek 1/3-a a szelvényen kívül esett. Egy nagyobb égett platnidarabon és néhány paticsrögön kívül régészeti leletanyagot nem tartalmazott.

Széles-mező II. (KÖH 84121): 2013. május 9. és május 14. között elvégeztük a lelőhelyen a 045/30–33 hrsz.-ú ingatlanokon a próbafeltárást. A feltárt terület: 508 m² nagyságú volt, ebből pozitív terület: 191,7 m².

A lelőhely Ósagárd külterületén, a település szélétől 700 m-rel Ny-ra található Széles-mező K–Ny-i irányú domb D-i lejtőjén, a patak É-i oldalában található. A lelőhely Ny-i felén, a 31+681 és a 31+818 km szelvények között nyitott szelvényben 8 régészeti jelenséget azonosítottunk. A területen a humuszvas-tagság 40–60 cm volt. A feltárt 3 gödör, 3 árok és 2 cölöphely betöltésében faszéndarabkákon és paticsrögökön kívül régészeti leletanyagot nem találtunk, így keltező leletanyag hiányában nem tudtuk korszakolni a lelőhelyet, azonban a feltárt jelenségek formája és betöltése régészeti korú lelőhelyre utal, így mindenképpen szükséges régészeti lelőhelyként való nyilvántartása. A lelőhely feltehetően összefügg a tőle É-ra mintegy 250 m-re lévő Ósagárd, Széles mező (Leelőhely azonosító: 78915) lelőhellyel.

A feltárást munkatársa: Kiss László technikus.

BÓKA GERGELY

173. Pap, Jékei-rét-dűlő észak (KÖH 83203)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) R, B, V

2013 nyarán a kisvárdai Rétközi Múzeum és a nyíregyházi Jósza András Múzeum munkatársai értesültek róla, hogy egy helyi lakos a papi határban középső rézkori leleteket talált. A bemutatott leletek alapján feltételezhető volt, hogy a bodrogkeresztúri kultúra egyik temetőjét találta meg a bejelentő.

A területen lábon álló napraforgó betakarítása után kezdtük meg a leletmentést 2013. október 2-án. Ennek során a java rézkori bodrogkeresztúri kultúra 6 sírját tártuk föl: 3 férfi és 3 női sírt. A sírok nemek szerinti megoszlására a bennük talált leletek alapján következtettünk, ugyanis emberi vázra utaló nyomot egyáltalán nem találtunk. A talaj azokat, akárcsak a közeli fenyveslitkei temető esetében, teljesen megsemmisítette. A temető gazdag leletanyagot szolgáltatott: a kultúra jellemző edénytípusai kerültek elő, illetve 2 sírban ellentett élű rézfokosokat, 1 sírban pedig szakálhátú típusú laposbaltát találtunk. Említést érdemelnek továbbá a nagy méretű kőek.

A sírok feltárása során műszeres leletfelderítést is végeztünk és a temető környékét is alaposan átvizsgáltuk. Ennek során sikerült a középső rézkori sírok közelében egy bronzkori depóleletet is találnunk: egy edényben a késő bronzkor–kora vaskor jellemző bronztárgyait rejtették el egykor.

A leletmentést 2013. október 28-án fejeztük be, a leleteket a Jósza András Múzeumba szállítottuk. Az előkerült tárgyak restaurálása és leltárba vétele megtörtént, a sírok és a leletanyag feldolgozása folyamatban van.

Munkatársak: Bacskai István, Bálint Marianna, Bocz Péter, Kiss László, Kosztyu Brigitta, Linzenbold Attila, Pintye Gábor, Szalai Attila, Toldi Zoltán, Vizler Csaba.

TOMPA GYÖRGY

174. Penészlek, Kender-föld (KÖH 84619)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, V, Á, Kő

2013. március 6-án terepbejárást végeztünk Penészlek belterületén, a középkori templom helyének azonosítása okán. Ennek során az „elsüllyedt templom” falubeliek által vélt helyszínét vizsgáltuk át. Ez a Kender-föld határrészben van, a Templom-heggyel átellenben, a Fülöpre vezető műúttól közvetlenül K-re. É-i és K-i határát egy vizes mélyedés jelenti, míg DK felől a Penészleki (I/3-2-2 sz.) csatornáig, DNy felől pedig egy dűlőútig tudtuk követni a szántott, részben trágyázott parcellákban.

Az intenzív, É–D irányú telepnyom becslött kiterjedése: 180–240×500 m. A felszínről késő bronzkori-kora vaskori edénytöredékek mellett Árpád-kori és középkori cserepeket szedtünk össze.

Munkatársak: Reményi László MNM NÖK és Bocz Péter technikus, JAM.

PINTYE GÁBOR

175. Petrivente, Északi faluvég (KÖH 84567)

(Zala megye) Ő, Kk

A Nagykanizsai–Letenyei kistérségekben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 17.–július 3. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A vizsgálat a tervezett nyomvonal tengelyétől mintegy 50–50 m széles sávban történt, mely 69 régészeti lelőhelyet érintett.

A Petriventére bevezető út Ny-i oldalán, az M7 autópályától D-re, a falu É-i végén alacsony kukoricásban, jó megfigyelési körülmények között a kissé köves, kavicsos felszínen késő középkori, valamint szórványosan őskori edénytöredékeket találtunk. Ezek egy új, korábban ismeretlen lelőhelyet jeleztek.

Munkatársak: Spolár Erika technikus és Balogh Lőrinc egyetemi hallgató (PTE).

TOKAI ZITA MÁRIA

176. Pécel, Hatos-dűlő

(MRT 11. k., 19 / 2. lh., KÖH 26222)

(Pest megye) R, Sza

A Magyar–szlovák DN 800 gázszállító tranzit vezeték építéséhez kapcsolódó régészeti kutatás keretében 2013. szeptember 5.–október 7. között a szentendrei Ferenczy Múzeum munkatársai elvégezték a lelőhely nyomvonalba eső szakaszának próbafeltárást. Az ismert lelőhelyet a nyomvonal É–D-i irányban szelte át, a humuszolt felszín átlagosan kb. 5 m széles volt, ebből kétoldalt 50–50 cm-t nem érintettünk a beruházó részsű képzésére vonatkozó előírásainak megfelelően. A régészeti jelenségek zömmel foltként az altalajban jelentkeztek, kivéve a lelőhely dombhátra eső, É-i részét, ahol a humuszban nagy mennyiségű edénytöredéket, patics- és tapasztásdarabot észleltünk. Itt a humuszréteg eltávolítását kézi erővel végeztük. Összesen 68 régészeti objektumot azonosítottunk, bontottunk ki és dokumentáltunk. Ebből 60 negatív struktúra; gödör illetve árok, 8 pedig az altalajon vagy a humuszban jelentkező pozitív jelenség: átégett, kikapasztott padló, állatváz, kerámia és paticsomladék. Több gödröt a nyomvonal szegélyénél meghagyandó részsű miatt vagy amiatt, hogy igen csekély részük esett